

MARIESTAD

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enhet Hertig Karls förskola

Läsår 2021-2022

Antagen
Mariestad
2021-10-20

Typ av styrdokument:	Plan
Beslutsinstans:	Rektor förskola
Datum för antagande:	2021-10-20
Diarienummer:	
Dokumentet gäller för:	Hertig Karls förskola
Giltighetstid:	Ht-21 – Vt-22
Tidpunkt för aktualisering:	Hösten 2022
Dokumentansvarig:	Rektor Ann-Sofie Bohlinder

Innehåll

1. Inledning.....	4
1.1. Syfte.....	5
1.2. Ansvar.....	5
2. Uppföljning, utvärdering och analys av föregående års plan.....	5
2.1. Främjande och förebyggande åtgärder föregående läsår	5
2.2. Analys av främjande och förebyggande åtgärder samt kränkingsärende, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier	6
3. Undersök och analysera risker och hinder i verksamheten för innevarande läsår	7
3.1 Metod/kartläggning	7
3.2 Kränkande behandling.....	7
3.3 Sexuella trakasserier	8
3.4 Diskrimineringsgrunderna och trakasserier.....	8
3.5 Planerade åtgärder för läsåret	9
4. Delaktighet och förankring av planen (samverkansskyldighet)	11
4.1 Barns/elevs delaktighet.....	11
4.2 Medarbetares delaktighet.....	11
4.3 Vårdnadshavarens möjlighet till delaktighet	11
5. Rutin/åtgärder vid händelse av konflikt, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling	12
5.1 Rutin vid konflikt mellan barn	12
5.2 Rutin när barn kränker/trakasserar/sexuellt trakasserar annat barn.	12
5.3 Rutin när personal kränker/diskriminerar/trakasserar/sexuellt trakasserar barn ...	14
5.4 Rutin för hur vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling	15
5.5 När rektor kränker/diskriminera/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev	15
5.6 När verksamheten diskriminerar barn/elev	15
6. Referenser	16
7. Bilagor	17
7.1 Definitioner.....	17
7.2 Lagstiftning och styrdokument	18
7.3 Anmälningsskyldighet	20

1. Inledning

Som stöd för arbetet mot diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier ska varje förskola/skola utarbeta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet med planen inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet och den ska upprättas årligen för varje verksamhet inom förskolan och skolan.

I planen ska det finnas aktiva åtgärder för de främjande och förebyggande insatserna som bygger på kartläggningar och utvärderingar av tidigare års arbete. Där ska det finnas en beskrivning av vilket arbete som planeras och vilka rutiner som gäller. Planen ska beskriva hur barn/elever, vårdnadshavare och medarbetare medverkar i det främjande och förebyggande arbetet.

Arbetet med de aktiva åtgärderna ska skriftligen dokumenteras. Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
4. Följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3

Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

1.1. Syfte

Hertig Karls förskolas plan grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Enligt dessa lagar ska skolan arbeta främjande och förebyggande för barns/elevers lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Ett steg i arbetet är att varje år ta fram en ny plan för detta arbete. Planen syftar till att säkerställa barns/elevers trygghet, studiero samt deras rättigheter.

1.2. Ansvar

Rektor Ann-Sofie Bolinder ansvarar för framtagandet av planen på enheten.

2. Uppföljning, utvärdering och analys av föregående års plan.

2.1. Främjande och förebyggande åtgärder föregående läsår

Föregående läsårs åtgärder på Hertig Karls förskola.	Åtgärd uppfylld Ja/Nej
<p>Mål: <i>Att skapa och anpassa lärmiljöer för att främja Hållbara relationer</i></p> <p>Vision/Övergripande mål: Vi vill ha en sammanhållen förskola där öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande råder.</p> <p>Öppenhet - Samarbete över avdelningsgränser, skapa fler mötesplatser för barn och personal i huset.</p> <p>Solidaritet – vi jobbar för att vara ”en” sammanhållen förskola.</p> <p>Respekt - vi arbetar för att ge barnen möjlighet att lära sig visa varandra respekt, och hänsyn för den personliga integriteten.</p> <p>Ansvarstagande – vi har alla ansvar för våra handlingar samt medvetandegöra hur mina handlingar påverkar andra och omvärlden.</p>	<p>Ja, och vi fortsätter arbeta för dessa mål.</p>
<p>Handlingsplaner skrivs i Unikum och processen dokumenteras varje vecka av arbetslagen.</p>	<p>Ja</p>

<p>Pedagogerna reflekterar och analyserar sitt arbete för att därefter planera hur man går vidare.</p>	<p>Ja</p>
<p>På förskolan finns bara gemensamma saker, inget som endast tillhör en avdelning. Vi hjälps åt med barnen över avdelningsgränserna. Avdelningarna arbetar tillsammans och barn hälsar på eller är ofta med på en annan avdelning. Om det händer något ute eller om ett barn vill något så hjälper alla vuxna till med alla barn.</p>	<p>Ja</p>
<p>Vi jobbar för att ha samma förhållningssätt mot barn och vårdnadshavare på hela förskolan.</p>	<p>Ja, vi förmedlar samma förhållningssätt och värdegrund till barn och vårdnadshavare.</p>
<p>Är det någon vuxen som ”gör fel” mot någon annan är det allas skyldighet att påpeka det. Pedagogerna pratar om hur man är mot varandra i positiva ordalag. Alla har vi ansvar för att visa på och vara positiva förebilder för barnen i hur man är och handlar mot varandra.</p>	<p>Ja, och vi fortsätter att jobba med dessa saker i det vardagliga arbetet.</p>

Kränkningsärenden/diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier

Inga kränkningar/trakasserier/sexuella trakasserier har förekommit på enheten under året. Däremot har en anmälan om diskriminering inkommit från pedagogerna om tillgänglighet för ett barn med funktionsnedsättning i miljön på förskolan.

2.2. Analys av främjande och förebyggande åtgärder samt kränkningsärende, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier

Vi har etablerat ett bra förhållningssätt. Vi förmedlar samma förhållningssätt och värdegrund utifrån styrdokumentet. Vi har diskuterat och samtalat om det.

Det som ska arbetas vidare med är tillgängligheten främst för barn med fysiska funktionsnedsättningar. Främst den fysiska utemiljön. En del har gjorts eller är på gång, men mer behöver åtgärdas. Det är viktigt att utgå från varje enskild individs förmåga relaterat till sin funktionsnedsättning när man gör en översyn av tillgängligheten.

Slutsatser som vi kan dra av föregående års främjande och förebyggande åtgärder är att arbetet ger resultat. Vi ser att barnen lär och utvecklas av vårt arbete. Det är ett arbete som måste fortsätta.

De yngre barnen på förskolan kan inte medvetet kränka andra barn, utifrån forskning. Det är de äldsta barnen på förskolan som eventuellt medvetet kan kränka ett annat barn, men under året har ingen sådan kränkning förekommit. Barn kan däremot känna sig kränkta båda av barn och vuxna utan att kunna sätta ord på det.

3. Undersök och analysera risker och hinder i verksamheten för innevarande läsår

3.1 Metod/kartläggning

Genom diskussioner i arbetslaget och genom att samtala och lyssna in barnen samt genom att analysera föregående års plan kan vi se vilka risker och hinder som kan förekomma i utbildningen.

3.2 Kränkande behandling

Risker och hinder för kränkande behandling.	Analys av de orsaker till de risker och hinder för kränkande behandling som upptäcks.
<p>Det är svårt att ha överblick över alla barn på gården då barnen rör sig över stora ytor vilket gör att riskerna ökar. Vi har uppmärksammat och pratar om hur vi ska främja och förebygga kränkande behandling.</p> <p>Det finns även risk att vi missar kränkningar mellan barn som pratar ett annat språk för att vi inte förstår och vet vad de säger.</p>	<p>Vi har bestämt att vi vuxna ska fördela oss över gården och finnas vid olika aktiviteter för att förhindra att bråk eller kränkningar förekommer. När det är många barn och få vuxna kan det vara svårt.</p> <p>Vi försöker ge barnen förutsättningar att känna sig delaktiga, viktiga och behövda genom att se alla olikheter som en tillgång i barngruppen. Det finns barn som har svårt att acceptera andras olikheter och där måste vi förebygga genom att ingripa, förklara och genom att vara goda förebilder.</p>

3.3 Sexuella trakasserier

Risker och hinder för sexuella trakasserier	Analys av de orsaker till de risker och hinder som upptäcks
<p>Det finns risk för sexuella trakasserier eftersom barnen har möjlighet att gå undan i våra miljöer. Barnen ska ha möjlighet att kunna gå undan och få vara ifred på samma gång som de ska känna sig trygga i vår utbildning.</p> <p>Oftast är det nyfikenhet som styr det barnen gör och har inget med sexuella trakasserier att göra.</p>	<p>Vi förebygger genom att ha överblick över barnen och det de gör, samt prata med dem om vad som är tillåtet eller ej och socialt accepterat utifrån värdegrunden och att de har rätt att säga nej/stopp till sådant de inte vill.</p>

3.4 Diskrimineringsgrunderna och trakasserier

Risker och hinder för diskriminering och trakasserier.	Analys av de orsaker till de risker och hinder som upptäcks.
<p><i>Kön:</i></p> <p>Det finns en risk för att barn kan känna att de blir annorlunda bemötta beroende på kön. Det finns även risk för att pedagoger bemöter barn olika utifrån kön.</p>	<p>Att bemöta flickor och pojkar på ett lika sätt är ibland svårt då könsroller och mönster är något som vi äldre har växt upp med. Vi påminner och stödjer varandra i att låta alla barn göra och leka samma saker oavsett kön.</p>
<p><i>Könsöverskridande identitet eller uttryck:</i></p> <p>Det kan finnas barn som lever i familjekonstellation med könsöverskridande identiteter som kan känna sig annorlunda. Det kan också finnas barn som upplever att de är födda i ”fel” kropp och dessa kan vara i riskzonen för att bli kränkta av både vuxna och barn.</p>	<p>Det finns alltid en risk för barn att känna att de blir annorlunda bemötta pga sina föräldrars könsöverskridande identitet eller uttryck.</p>
<p><i>Religion eller annan trosuppfattning:</i></p> <p>På grund av religion firar flera familjer andra högtider än traditionellt svenska</p>	

<p>högtider, deras rutiner och regler kan se annorlunda ut vilket kan innebära en risk för diskriminering och kränkning.</p>	<p>Vi arbetar med att ta tillvara barnens och vårdnadshavarnas olika tankar och erfarenheter utifrån olika religioner.</p>
<p><i>Funktionsnedsättning:</i></p> <p>Barn med fysisk funktionsnedsättning kan lätt bli utanför eftersom de inte kan delta på samma villkor som andra barn. Barn med psykiska funktionsnedsättningar och andra funktionsvariationer kan ha svårt att förstå sociala sammanhang och regler, lekregler och turtagning. De kan därför lätt utsättas och vara i riskzonen för diskriminering av både vuxna och barn.</p>	<p>Barnen behöver hjälp och stöd för att kunna ingå i alla sammanhang och kunna delta i rollekar och andra lekar. Andra kan behöva stöd i lekkoder, spelregler och turtagning. Vi arbetar främjande med att både barn och vuxna får lära och vänja sig vid att vi alla är olika och har olika behov.</p>
<p><i>Sexuell läggning:</i></p> <p>Det finns en risk för att barn med vårdnadshavare med annan sexuell läggning kan känna sig annorlunda och bli utsatta för en framtida diskriminering.</p>	<p>På förskolan pratar vi om och visar på att t ex familjer kan se ut på en mängd olika sätt.</p>
<p><i>Ålder:</i></p> <p>Barn som placerats i en grupp där det inte finns barn i samma ålder eller där det inte finns lekmaterial som motsvarar hens utvecklingsnivå kan känna sig diskriminerat. Om barn blir benämnda och kategoriserade som stora eller små kan diskriminering uppstå.</p>	<p>Vi behöver vara uppmärksamma på att barn har kamrater att leka med och leksaker och aktiviteter som passar deras utvecklingsnivå. Barn ska inte bli kategoriserade som stora eller små.</p>

3.5 Planerade åtgärder för läsåret

Åtgärderna är överförda och tidsplanerade i enhetens kvalitetsverktyg för att fortlöpande genomföras. För definition av begreppen främjande och förebyggande, se bilaga 1.

Planerade främjande åtgärder på Hertig Karls förskola	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Hur?	Ansvarig
Vi utformar och erbjuder en utbildning med många olika uttrycksätt.	Ht-21 - Vt-22	Genom att arbeta i Unikum och göra månadsreflektioner utifrån våra mål.	Alla pedagoger på förskolan med stöd av pedagogisk handledare och rektor
Vi erbjuder en mängd olika aktiviteter och mötesplatser att välja på i förskolan.	Ht-21 - Vt-22	Genom att arbeta i Unikum och göra månadsreflektioner utifrån våra mål.	Alla pedagoger på förskolan med stöd av pedagogisk handledare och rektor
Vi utformar en utbildning där barnens olika språk och hemkulturer får ta plats, synas och mötas.	Ht-21 - Vt-22	Genom att arbeta i Unikum och göra månadsreflektioner utifrån våra mål.	Alla pedagoger på förskolan med stöd av pedagogisk handledare och rektor
Gemensamma aktiviteter för hela förskolan minst en gång per vecka.	Ht-21 - Vt-22	Genom att arbeta i Unikum och göra månadsreflektioner utifrån våra mål.	Alla pedagoger på förskolan med stöd av pedagogisk handledare och rektor
Vi arbetar för att ge barnen möjlighet att lära sig visa respekt och hänsyn till den personliga integriteten	Ht-21 - Vt-22	Genom att arbeta i Unikum och göra månadsreflektioner utifrån våra mål.	Alla pedagoger på förskolan med stöd av pedagogisk handledare och rektor
Planerade förebyggande åtgärder på Hertig Karls förskola	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Hur?	Ansvarig

Alla pedagoger diskuterar regelbundet med varandra om bemötande och förhållningssätt mot barnen	Ht-21 - Vt-22	På Apt, avdelningsmöten , vid reflektioner och i vardagen	Alla pedagoger på förskolan med stöd av pedagogisk handledare och rektor
---	---------------	---	--

4. Delaktighet och förankring av planen (samverkansskyldighet)

4.1 Barns/elevs delaktighet

I det dagliga samtalet och i arbetet med barnen framgår barnens upplevelser och uppfattningar om vad som är rätt och fel. Vi är förebilder och medvetandegör dem om konsekvenserna av hur vi förhåller oss mot varandra. Vi har som projekt valt att främja en hållbar framtid och bland annat arbeta med det sociala perspektivet vilket vi tydliggör i planen mot diskriminering och kränkande behandling.

4.2 Medarbetares delaktighet

Krisansvarig och rektor har upprättat planen utifrån samtal och diskussioner i arbetslagen och på APT. Kost och lokalvårdspersonal är delaktiga i förskolans arbete bl a på Kost- och städråd och får sedan ta del av den färdiga planen och komma med synpunkter.

4.3 Vårdnadshavarens möjlighet till delaktighet

I framtagandet av planen tar pedagogerna med de synpunkter som framkommit vid inskolning/Introduktion, vid utvecklingsamtal och vid vardagliga möten. När planen är antagen av förskolan sätts den sedan upp i förskolans entréer och finns att läsa på Mariestads kommun/Hertig Karls förskolas hemsida.

5. Rutin/åtgärder vid händelse av konflikt, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

5.1 Rutin vid konflikt mellan barn

Upptäckt/ information av/ om konflikt

Steg	Åtgärd	Ansvarig
1.	Ingrip om behövt.	All personal
2.	Meddela barnens pedagoger.	Den personal som ingripit eller eventuellt fått information om konflikt
3.	Samtal med berörda barn	pedagog
4.	Bestäm tid för uppföljning (ca en vecka senare).	pedagog
5.	Dokumentera händelsen	pedagog
6.	Kontakta vårdnadshavare till berörda barn. Berätta om händelsen och hur förskolan hanterat det samt dokumentera samtalet.	pedagog

5.2 Rutin när barn kränker/trakasserar/sexuellt trakasserar annat barn.

Upptäckt/ information om kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier

Steg	Åtgärd	Ansvarig
1.	Anmäl kränkning/trakasserier/sexuella	All personal

	trakasserier till rektor via länk på Navet ”Anmäl kränkning barn och elev”	
2.	Informerar berörda barns pedagoger.	All personal
3.	Informera berörda barns vårdnadshavare om att en anmälan gjorts och att förskolan kommer att utreda kränkningen/trakasserierna/sexuella trakasserierna	Pedagog
4.	Utredning påbörjas	Rektor
5.	Barnen hålls under uppsikt under utredningstiden.	Pedagog /arbetslag
6.	Samtal med berörda barn om kränkningen/trakasserierna/sexuella trakasserierna (utifrån mognad)	Pedagog
7.	Åtgärder/insatser sätts in vid behov när utredning är klar.	Rektor
8.	Samtal med berörda barns vårdnadshavare om utredningen och om åtgärder/insatser.	Rektor
9.	Uppföljning av åtgärder/insatser.	Rektor
10.	Om kränkning/trakasserierna/sexuella trakasserierna upphör avslutas ärendet.	Rektor
11.	Om kränkningen/trakasserierna/sexuella trakasserierna inte upphör intensifieras åtgärder/insatser och eventuell tas hjälp av andra professioner eller externa myndigheter.	Rektor

5.3 Rutin när personal kränker/diskriminerar/trakasserar/sexuellt trakasserar barn

Upptäckt/ information av/ om kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier

Steg	Åtgärd	Ansvarig
1.	Barn/personal meddelar rektor eller annan personal att elev blir kränkt, diskriminerad, trakasserad eller sexuellt trakasserad.	All personal
2.	Informera berörd vårdnadshavare om kränkningen/diskrimineringen/trakasserier/sexuella trakasserier och dokumentera samtalet.	Rektor
3.	Utredning påbörjas	Rektor
4.	Samtal med berört barn (utifrån mognad) och personal om kränkningen/diskrimineringen/trakasserier/sexuella trakasserier	Rektor
5.	Fackliga företrädare och skyddsombud informeras.	Rektor
6.	Åtgärder/insatser sätts in vid behov när utredningen är klar.	Rektor
7.	Uppföljning av åtgärder/insatser	Rektor
8.	Om kränkning, diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier upphör avslutas ärendet.	Rektor
9.	Om kränkning, diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier inte upphör kontaktas respektive avdelningschef.	Rektor

5.4 Rutin för hur vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling

Upptäckt/information av/ om diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.

Scenario	Åtgärd
A. Elev utsätter annan elev för trakasserier/sexuella trakasserier eller kränkande behandling.	Informera mentor
B. Personal utsätter barn/elev för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.	Informera rektor
C. Verksamheten ¹ utsätter barn/elev för diskriminering.	Informera rektor
D. Rektor utsätter barn/elev för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.	Informera Annica Henrysson, avdelningschef för förskolan.

5.5 När rektor kränker/diskriminera/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev

Informera, Annica Henrysson avdelningschef för förskolan.

5.6 När verksamheten² diskriminerar barn/elev

Informera respektive avdelningschef. (Annica Henrysson)

För information kan även elev och vårdnadshavare vända sig till Barn- och elevombudsmannen www.skolinpektionen.se/BEO vid åsikter om utbildningen.

^{1,2} Med **verksamheten** menas skolans miljö, byggnader, lokaler, utegård, utformning och möblering, m.m. och syftar på bristande tillgänglighet.

^{2,2} Med **verksamheten** menas skolans miljö, byggnader, lokaler, utegård, utformning och möblering, m.m. och syftar på bristande tillgänglighet.

6. Referenser

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i förskolan
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i skolan
- FN:s barnkonvention
- Skollagen (2010:800)
- Skolverkets allmänna råd – Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling
- Socialtjänstlagen (2001:453)

7. Bilagor

7.1 Definitioner

Bristande tillgänglighet

När en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde
- andra omständigheter av betydelse

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan behandlar ett barn/elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridandet identitet/uttryck eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Främjande

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande åtgärder ska motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola/skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn/elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn/elever serveras samma mat, kan det indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund för trakasserier. Det kan till exempel handla om att ett barn/elev blir retad för sitt utseende. Ett barn/elev kan bli utsatt för kränkande behandling av personal som av andra barn/elever.

Kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, ignorering, nonchalering)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, foton, meddelanden på sociala medier)

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet/uttryck eller ålder. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara av någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat. Det är den som är utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför viktigt att den som är trakasserad klargör för den som trakasserar att beteendet är obehagligt och ovälkommet. I vissa situationer kan kränkningen vara så tydlig att inga påpekande krävs från den som känner sig trakasserad.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Ett barn/elev kan bli utsatt för trakasserier av personal som av andra barn/elever.

7.2 Lagstiftning och styrdokument

Skolväsendet vilar på demokratins grund

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar

på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för miljön.

Arbetsmiljölagen (AML)

AML, gäller även för barn/elever. Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Enligt AML ansvarar förskolechef/rektor för att det finns förutsättningar för att skapa en god arbetsmiljö som lever upp till bestämmelserna i AML.

Brottsbalken

Enligt brottsbalken är handlingar som kan betecknas som misshandel, ofredande och olaga tvång straffbara. Förskolechef/rektor ska handlägga ärendet enligt riktlinjer mot hot om våld.

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter. Barnkonventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet.

Artiklar inom området; artikel 2, 12, 19, 28 samt 36.

Förbud mot diskriminering och kränkande behandling

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. (Skollagen 6 kap. 9 §)

Socialtjänstlagen

Enligt 14 kap 1 §, är både skolmyndigheten och alla anställda inom förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Värdegrunden

Uttrycker det etiska förhållningssätt som ska präglade verksamheten. Skolan ska främja förståelsen för andra människor och förmågan till inlevelse. Ingen ska utsättas för kränkande behandling. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (Skollagen 5 kap. 3 §)

7.3 Anmälningsskyldighet

Vid trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att all personal i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar i stället öka om de inte aktivt motverkas.

All personal har anmälningsskyldighet att anmäla alla händelser där ett barn/elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling

Till socialtjänsten

Anmälningsskyldiga är all personal inom verksamheten och den omfattar sådant pedagoger och annan personal får kännedom om i sin yrkesutövning och som föranleder oro över ett barns/elevs situation.

Anmälningsskyldigheten regleras i kap. 14, 1 § socialtjänstlagen och det finns en hänvisning till denna bestämmelse i skollagen kap 29, 13 §.

Syftet med anmälningsskyldigheten är att socialtjänsten på ett så tidigt stadium som möjligt ska få kännedom om barn och ungdomar som behöver hjälp. Skyldigheten omfattar barn under 18 år och avser missförhållanden som antingen är kopplade till barnets/elevens hemmiljö eller dess eget beteende. Det kan handla om misstanke om övergrepp, vanvård eller brister i omsorgen i hemmet eller att barnet/eleven uppvisar ett riskbeteende.

Du hittar anmälningsblanketten till socialtjänsten på kommunens medarbetarportal Navet under Service och i arbetet/Arbetsrutiner och checklistor/Sektor utbildning/Elevhälsa.